

Seat No. : _____

FA-106

February-2025

M.A., Sem.-I

401 : Sanskrit

(भवभूतिविरचितम् उत्तररामचरितम्)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. नीचेना श्लोडने सानुवाद सभजवो : 14

- (1) विस्रम्भादुरसि निपत्य लब्धनिद्रामुन्मुच्य प्रियगृहिणीं गृहस्थशोभाम् ।
आतङ्कस्फुरितकठोरगर्भगुर्वी क्रव्याद्भ्यो बलिमिव निर्धृणः क्षिपामि ॥

अथवा

इयं गेहे लक्ष्मीरियममृतवर्तिर्नयनयोरसावस्याः स्पर्शो वपुषि बहुलश्चन्दनरसः ।
अयं कण्ठे बाहुः शिशिरमसृणो मौक्तिकसरः किमस्या न प्रेयो यदि परमसह्यस्तु विरहः ॥

- (2) अद्वैतं सुखदुःखयोरनुगत सर्वास्ववस्थासु यद्विश्रामो हृदयस्य यत्र जरसा यस्मिन्नहार्यो रसः ।
कालेनावरणात्ययात्परिणते यत्सैनैहसारे स्थितं भद्रं तस्य सुमानुषस्य कथमप्येकं हि तत्प्राप्यते ॥

अथवा

यथेच्छं भोग्यं वो वनमिदमयं मे सुदिवसः सतां सद्भिः सङ्गः कथमपि हि पुण्येन भवति ।
तरुच्छाया तोयं यदपि तपसो योग्यमशनं फलं वा मूलं वा तदपि न पराधीनमिह वः ॥

2. उत्तररामचरितम्ना अंकोना नाम जण्णावी, उपज्जुव्य वात्सिकी-राभायाण तथा उत्तररामचरितम्भां थतां
इरक्षरो जण्णावो. 14

अथवा

2. नाटकना लक्षाणो दर्शावी, उत्तररामचरितम्भां ते लक्षाणोनी सार्थकता जण्णावो. 14

3. उत्तररामचरितम्नो संक्षिप्त परिचय आपी, चित्रप्रदर्शनांकनी सभीक्षा करो. 14

अथवा

3. छाया-सीतांकने सविस्तर वर्णवो. 14

4. સંસ્કૃતસાહિત્યમાં નાટકની ઉત્પત્તિ તથા વિકાસની ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
4. ટૂંકનોંધ લખો : 14
- (1) “एको रसः करुण एव”
- (2) પાત્રાલેખન - સીતા
5. એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો : (કોઈપણ સાત) 14
- (1) ઉત્તરરામચરિતમ્માં સમાસ જણાવો.
- (2) ઋષ્યશૃંગઋષિના પત્નીનું નામ જણાવો.
- (3) ચિત્રપ્રદર્શનમાં ચિત્ર કયા પ્રસંગ સુધી નિરૂપાયેલા છે ?
- (4) પ્રિયજનોનો વિયોગ કેવો હોય છે ?
- (5) ઉત્તરરામચરિતમ્ના નાન્દીશ્લોકમાં કોની સ્તુતિ કરવામાં આવી છે ?
- (6) લૌકિકજન (મનુષ્ય)ની વાણી કેવી હોય છે ?
- (7) જૃમ્ભકાસ્ત્ર કૌશિકઋષિને કયા ઋષિ દ્વારા પ્રાપ્ત થયાં હતાં ?
- (8) ભગવાન રામનું નિષાદ પતિ સાથે મિલન કયા સ્થળમાં થયું હતું ?
- (9) મતંગમુનિનો આશ્રમ ક્યાં હતો ?
- (10) ‘अञ्जनानन्दवर्धनः’ કયા પાત્રનું વિશેષણ છે ?
- (11) ઉત્તરરામચરિતમ્માં પ્રમુખ રસ કયો છે ?
- (12) ભવભૂતિની કૃતિઓના નામ જણાવો.